शोणितम् । क्रव्यादीनां पशूनान्तु पक्षिणाञ्च शिरोऽसृजम् । वामे निवेदयेत् पार्श्वं जलजानाञ्च सर्व्वशः । कूर्म्मस्य कूर्म्मं खड्गस्य गण्डकस्य च । याङ्घाया-मथ मत्स्यानामग्र एव निवेदयेत् । सिंहस्य दक्षिणे दद्यात् खड्गिनोऽपि च दक्षिणे । पृष्ठदेशे न दद्यात्तु शिरो वा कोधरं बले." कालिपु० नानास्थानीयम् । "बलिदानेन विप्रेन्द्र! दुर्गाप्रीतिर्भवेत्सुखम् । हिंसाजन्यञ्च पापञ्च लभते नात्र संशयः । उत्सर्गकर्त्ता दाता च हेत्ता घोष्टा च रक्षकः । अग्रपश्चाच्छिरोद्धा च सप्तैते बधभा-गिनः । यो यं हन्ति स तं हन्ति चेति वेदाङ्गमेव च । कुर्व्वन्ति वैष्णवीं पूजां वैष्णवास्तेन हेतुना" ब्रह्म० प्रक० ६१ । ६२ अ० । बलिदाननिन्दा यथा "दार्व्वस्युवाच । ये मनार्चनमित्युक्त्वा प्राणिहिंसन तत्परः । तत् पूजनं ममामेध्यं यद्दोषात्तद्धोगतिः । मदर्थे चित्र कुर्वन्ति तामसा जीवघातनम् । आकल्प-कोटि निरये तेषां वासो न संशयः । मम नाम्नाथ वा कृष्णे पशुहत्यां करोति यः । क्वापि तच्छिक्षितो वा स कुम्भीपाकमवाप्नुयात् । दैवे पैत्रे तथात्मार्थे यः कुर्यात् प्राणिहिंसनम् । कल्पकोटिशतं यम्भो ! रौरवे स वसेत् ध्रुवम् । यो मोहान् मानवैर्दैहिहत्यां कुर्यात् सदाशिव ! । एकविंशतिजन्मः स तत्तद्योनिषु जायते । यस्तु यज्ञे पशून् हत्वा कुर्य्यात् शोणितकर्द्दमम् । स यज्ञेश्वरके तावद् यावच्छोणानि तस्य वै । हन्ता कर्त्ता तथोत्सर्गकर्त्ता धर्त्ता तथैव च । तुल्याभवन्ति सर्व्वे ते ध्रुव नरकगामिनः । ममोद्देशे पशून् हत्वा वरक्षं पातयेत्सृजेत् । यो मूढः स तु भूयोऽपि वसेद् देव ! न संशयः । देवतान्तरमन्त्रामन्त्राजेन स्वेच्छया तथा । हत्वा जीवांस्ततो मोहात् नित्यं नरकमाप्नुयात् । यूपे बद्धा पशून् हत्वा यः कुर्य्याद्रक्तकर्द्दमम् । तेन चेत् प्राणिभिः स्वर्गो नरकं केन गम्यते । उपदेष्टा वधे हन्ता कर्त्ता धर्त्ता च विक्रयी । उत्सर्गकर्त्ता जीवानां सर्व्वेषां नरकं भवेत् । मध्यस्थस्य वधायापि प्राणिनां क्रय-विक्रये । यथा दृष्टुं च स्नानार्थं कुम्भीपाकोभवेद् ध्रुवम् । स्वयं कामाशयो भूत्वा योऽज्ञानेन विमोहितः । हन्यन्यात् सिवमान् जीवान् कर्य्यान्मन्त्रान् शङ्कर ! । तद्राज्यवंशवस्य नशातिदारादिसम्पदान् । अचिरादुवै मरेत्पापी मृतः स नरकं व्रजेत् । दवयत्ते विष्टपाङ्के तथा साङ्कल्पकर्त्तारा । लक्षैव नरकवासी वः कुर्या-च्छीवघातनम् । मद्व्याजेन पशून् हत्वा यो भक्षेत् सह बन्धुभिः । मद्दुमाद्रक्षोमर्त्यस्याद्दैरविपत्तवने वसेत् । आवयोरन्यदेवानां नाम्ना च परकर्मणि । यः संयोज्य पशून् हन्यात् सोऽन्धतामिस्रमाप्नुयात् । पशून् हत्वा तथा त्वां वा योऽर्चयेन्मांसशोणितैः । तावत्तस्यरके वासो यावच्चन्द्रदिवाकरौ । निवेद्यिमन्त्र-मुख्यं तत् बहुद्रव्यैश्च यत् कृतम् । यस्मिन् यज्ञे प्रभो ! यम्भो ! जीवहत्या भवेद्ध्रुवम् । यज्ञमारभ्य चेत् यज्ञः कुर्य्याद्वै पशुघातनम् । स तदाऽधोगतिं गच्छेदितरेषाञ्च का कथा । आवयोः पूजनं मोहाद् ये कुर्य्युर्मांसशोणितैः । पतन्ति कुम्भीपाके ते भवन्ति पशवः पुनः । फलकामास्तु वेदोक्तैः पशोरालभनं मखे । पुनस्तत्तत् फलं भुक्त्वा ये कुर्वन्ति पतन्त्यधः । स्वर्गकामोऽश्वमेधं यः करोति निज-माश्रया । तद्भोगान्ते पतेद्भूमौ स जन्मनि भवार्चते । ये हताः पशवो लोकैरिह स्वार्थेषु कोविदैः । ते वरक्षं तु तान् हन्यु स्तथा खड्गेन शङ्कर ! । आत्मपुत्रकलत्रादि-सम्पत्तिकुलेच्छया । यो दुरात्मा पशून् हन्यात् आत्मा-दीन् घातयेत् स तु । जानन्ति नो वेद पुराणतत्त्वं ये कर्मठाः पण्डितमानवृत्ताः । लोकाधमास्ते नरके पतन्ति कुर्वन्ति मूर्खाः पशुघातनञ्चेत् । येऽज्ञानिनो मन्दधियो-ऽज्ञतार्था भवे पशुं घ्नन्ति न धर्मशास्त्रम् । जानन्ति नार्कं नरकं न मुक्तिं गच्छन्ति घोरं नरकं नराश्ते । मूढा अकार्य्यां न विदन्ति शास्त्रा न धर्ममार्गं परमार्थतत्त्वम् । पापं न पुण्यं पशुघातका ये पूयोदवासो भवतीह तेषाम् । जीवानुकम्पां न विदन्ति मूढा ज्ञानाच्च येऽस-तृपविनोन धर्मम् । कार्त्तां भवे प्राणिवधं तु कुर्य्युस्ते यान्ति सत्यां खलु रौरवाख्यम् । ततस्तु खलु जन्तूनां घातनं नो करिष्यति । शुद्धात्मा धर्मवान् ज्ञानी प्राणा-न्नैव मानवः । यदीच्छेदात्मनः क्षेमं त्यक्त्वाऽज्ञानं तदा नरः । जीवान् कानपि नो हन्यात् कुटुम्बस्य एव चेत् । सम्पत्तौ च विपत्तौ वा परलोकेच्छुकः पुनान् । कदाचित् प्राणिनो हत्यां न कुर्य्यात् तत्त्ववित् सुधीः । मानवो यः परलोके तमुक्तिमिच्छेत् सदाशिव ! । सर्वविष्णु-मयत्वेन न कुर्य्यात् प्राणिनां वधम् । वधाद्रक्षति यो मर्त्यो जीवान् तत्त्वज्ञ ! धर्मवित् । किं पुण्यं तस्य वक्तेऽहं ब्रह्माण्डं स तु रक्षति । यो रक्षेत् घातनात् यम्भो ! जीवमात्रं दयापरः । तत्प्रवर्तनो नित्यं सर्वरक्षां करोति यः । एकस्मिन्जिते जीवे त्रैलोक्यं तेन रक्षि-